

Klaus Berntsen: Det foreliggende Lovforslag fører os ind paa en Vej, som vi ikke tidligere har betraadt. Det første Spørgsmaal, der paatrænger sig, naar man har læst dette Lovforslag, er: Hvorledes forenes de Bestemmelser, her er bragte i Forslag med Bestemmelserne, ikke blot i den Grundlov, i Kraft af hvilken vi sidder her, men ogsaa i den Grundlov, der er vedtaget og stadfæstet af Kongen, men som endnu ikke er traadt ud i Livet? Grundlovens Bestemmelser om Forhold, der vedrører dette Lovforslag, er for det første Bestemmelsen i § 79: „Ingen kan paa Grund af sin Trosbekendelse berøves Adgang til den fulde Nydelse af borgerlige og politiske Rettigheder eller unddrage sig Oplydelsen af nogen almindelig Borgerpligt“, og dernæst Bestemmelsen i § 90: „Enhver vaabenfør Mand er forpligtet til med sin Person at bidrage til Fædrelandets Forsvar, efter de nærmere Bestemmelser, som Loven foreskriver.“ Der foreligger nogle Tilfælde fra 1895—1916, hvor man for det første er stødt paa den Vanskelighed, at nogle Adventister ikke har kunnet forene det at være Soldat med deres Tro, fordi de mener, at en Soldats Pligt strider mod deres religiøse Opfattelse, og for det andet har mødt en Bevægelse, der ikke skriver sig fra religiøse Skrupler, men hidrører fra, at de vedkommende, som nægter at aftjene deres Værnepligt, er imod det hele Militærvæsen og derfor vil være fri for at opfylde Militærtjenestens Borgerpligt. I den Tid, jeg havde den Ære at være Forsvarsminister, er jeg stødt paa et af de Tilfælde, hvor en Adventist ønskede at blive fritaget for Militærtjeneste. Jeg gjorde mig Umage for i al Stilhed at foranledige, at den vedkommende blev forflyttet efter hans Valg enten til Sygeafdelingen eller til Trainafdelingen eller til en anden Stilling, som ikke kunde være krænkende for hans Tro. Uagtet Antallet af den Art værnepligtige, som har nægtet at udføre deres militære Pligt, ikke er steget ret meget, ser jeg dog, at Tallet paa dem, der protesterer derimod ud fra andre Grunde end religiøse Skrupler, er steget. Jeg vilde gerne, at Spørgsmaalet om en saadan Ordning som den her foreslaaede: at de, der er udskrævne som vaabendytige til Militærtjeneste, kan fritages for denne ved at overføres til civilt Arbejde, saaledes at dette civile Arbejde varer den længste Tid, som nogen, der aftjener sin Værnepligt ved Hæren eller Søværnet, gør Tjeneste, underkastes Drøftelse i et Udvalg.

Jeg tænker, at alle vil være enige med mig i, at dette Spørgsmaal trænger til en indgaaende Undersøgelse i et Udvalg, og jeg ønsker, at et saadant Udvalg vil søge Oplysning om, hvorledes det omhandlede Forhold har udviklet sig i vore Nabolande, Sverige og Norge. Spørgsmaalet har været oppe der, og saa vidt jeg ved, er der gjort Forsøg paa at lovgive derom, jeg kunde ønske at vide Grunden til, at der ikke er kommet noget ud af disse Forsøg. Endvidere kunde jeg ønske, hvis det er gørligt, at faa Besked om, hvorledes Forholdet er ordnet i England, thi der har man jo truffet nogle Undtagelsesbestemmelser fra den almindelige Borgerpligt. Ganske vist staa der ikke i det, man kunde kalde engelsk Grundlov, noget, der svarer til vor Grundlovsbestemmelse i denne Henseende, idet man i England først for helt nylig er gaaet over til almindelig Værnepligt, og jeg skal derfor ikke nu komme videre ind paa Spørgsmaalet, men kun sige, at mit Parti er villigt til at overveje denne Sag indgaaende og alvorligt. Først naar en saadan Forhandling i et Udvalg er foregaaet, er der, forekommer det mig, Anledning til at tage bestemt Parti i denne Sag. Jeg anbefaler derfor Lovforslaget til at nyde en velvillig Overvejelse i et Udvalg, hvis Nedsættelse jeg senere agter at foreslaa.

Martin Olsen: Efter at det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) har talt, har jeg faaet Bekræftelse paa en Opfattelse, jeg altid har haft, at man skal aldrig stole paa Rygter. Der har nemlig gaaet de vildeste Rygter om, at det ærede Medlem fra Assens vilde tage meget haardt fat paa dette Lovforslag, men det ærede Medlems Tale holdt alle Muligheder aabne, og det glæder mig, at dette er hans og hans Partis Standpunkt overfor det foreliggende Spørgsmaal. Det Lovforslag, vi behandler, er, som det ærede Medlem sagde, et Lovforslag for sig. Det er noget nyt at indføre civilt Arbejde i Stedet for den tvungne militære Værnepligt. Jeg hører til dem, som har stærk Antipati mod Militærvæsenet, jeg har erklæret mig for Antimilitarist, men jeg hører ikke til dem, der mener, at man ved at tage Beslutninger ude fra, selv om de er nok saa stærke, vil være i Stand til her at forandre bestaaende Forhold. Jeg mener, at skal man have den Sag forandret, maa det ske indefra, derved at den, der er imod en Ordning, maa søge at skaffe sig den politiske Magt